

**PROCEDURY
POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH
SZCZEGÓLNYCH**

12 czerwiec 2018 r.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp.

Podstawa prawna:

1. §4 ust. 5 i § 6 ust. 1 pkt 6 Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp.
2. Program Wychowawczo – Profilaktyczny.
3. Procedury Organizowania Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Zespole szkół Ogólnokształcących nr 16.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych szkołach i placówkach.
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz.109 z dnia 25.01.2002 r., oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą).
6. Kodeks postępowania karnego - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 89 poz. 555).
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35 poz. 230).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).

§1

Sposób postępowania wobec ucznia sprawiającego trudności wychowawcze oraz podejmującego zachowania ryzykownego regulują Procedury Organizowania Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 16 oraz działania zawarte w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów i działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

§2

Koordynatorem ds. bezpieczeństwa jest pedagog szkolny, który inicjuje i realizuje wspólnie z wychowawcami i nauczycielami oraz innymi specjalistami działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, organizuje profilaktykę wychowawczą w stosunku do uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego. Pedagog szkolny nadzoruje pracę Zespołów Wychowawczych, w trakcie których z wychowawcami i nauczycielami omawia się podjęte działania wychowawcze oraz

wspólnie wypracowuje właściwe rozwiązania.

§3

Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających:

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga szkoły lub dyrekcję.
2. Należy odizolować ucznia od reszty klasy, ale ze względu na bezpieczeństwo nie pozostawiać samego.
3. W razie potrzeby zapewnić pomoc medyczną.
4. Zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzic/opiekun prawny odmówi odebranie dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariusza policji – decyduje wezwany lekarz lub pielęgniarka szkolna, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/ opiekunów prawnych.
6. Po zdarzeniu wychowawca, pedagog lub nauczyciel sporządza notatkę służbową.

§4

Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inną substancję odurzającą :

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania teczek ani odzieży ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
5. Całe zdarzenie nauczyciel, pedagog, wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

§5

Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk lub inną substancję odurzającą:

1. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniu do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wezwanie policji
3. Po przyjeździe pracowników policji trzeba przekazać im zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółowego zdarzenia.
4. Całe zdarzenie nauczyciel, pedagog, wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

§6

Procedura w przypadku postępowania w sytuacji przemocy wobec ucznia na terenie szkoły i poza szkołą:

1. W przypadku zgłoszenia lub zauważenia przez pracowników szkoły śladów przemocy fizycznej trzeba niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wychowawcę, pedagoga lub dyrekcję szkoły.
2. Wychowawca wraz z pedagogiem rozmawia z dzieckiem.
3. Ogólnych oględzin dokonuje pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez dyrektora, sporządzając odpowiednią notatkę.
4. O zdarzeniu należy powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

5. W zależności od sytuacji wychowawca, pedagog, lub dyrektor szkoły wzywa policję i pogotowie.
6. W zależności od zaistniałej sytuacji wychowawca, pedagog rozmawia z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia. Następnie osoby przeprowadzające rozmowę sporządzają notatkę.
7. W szczególnych przypadkach należy zawiadomić Sąd Rodzinny i Policję (wniosek dyrektora szkoły o wgląd w sytuację rodzinną).
8. Całe zdarzenie nauczyciel, pedagog, wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

§7

Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 § ustawy o postępowaniu nieletnich i art. 304 kodeksu postępowania karnego).

1. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych ucznia – sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Należy zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa oraz przekazać je policji.
7. Całe zdarzenie nauczyciel, pedagog, wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

§8

Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy (hejtu):

Zgodnie z przepisami Kodeksu Karnego (art. 10) odpowiedzialności karnej podlega osoba po ukończeniu 17 lat. Wówczas traktowana jest jako oskarżony w sprawach, w których był sprawcą cyberprzemocy i odpowiada przed sądem karnym. Osoba, która nie ukończyła 17 lat ma wtedy prawny status nieletniego i odpowiada na zasadach ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, a jego działania nie są określone jako przestępstwo, lecz jako „czyny

karalne” i jego sprawa rozpatrywana będzie przez sąd rodzinny. Odpowiedzialność za cyberprzemoc w wykonaniu dziecka poniżej 13 roku życia ponosi osoba sprawująca nad nim nadzór – rodzice lub prawni opiekunowie.

1. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia – jeśli jest to możliwe.
3. Powiadomienie policji lub sąd rodzinny.
4. Udzielenie wsparcia oraz pomocy psychologiczno - pedagogicznej ofierze cyberprzemocy przez pedagoga szkolnego lub psychologa.
5. Zagwarantowanie świadkowi cyberprzemocy anonimowości.
6. Powiadomienie rodzica/prawnych opiekunów ucznia stosującego cyberprzemoc.
7. Wyciągnięcie statusowych konsekwencji wobec ucznia stosującego cyberprzemoc oraz udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie pracy nad zmianą jego postawy.

Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą cyberprzemocy (hejtu), jako metoda wyjaśniania sprawy, czy wywoływanie go z lekcji celem złożenia zeznań, ze względu na bezpieczeństwo (aby nie narażać go na odwet ze strony agresora).

§9

Procedura postępowania w przypadku ucznia zagrożonego demoralizacją:

(naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włączystwo, udział w działalności grup przestępczych – art.4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich).

1. Przekazać informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, przeprowadza z nimi rozmowę oraz z uczniem w ich obecności. Osoby przeprowadzające rozmowę sporządzają notatkę.
4. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje się ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji

ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

6. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

§10

Procedura postępowania w przypadku zachowań ucznia zagrażających zdrowiu lub życiu jego oraz innych osób:

1. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrekcję szkoły informując o wynikach diagnozy sytuacji (ryzyka).
2. W razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia lub zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby medyczne (pielęgniarkę szkolną, pogotowie) oraz zapewnia w miarę potrzeby psychologa.
3. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji.
4. Należy chronić ucznia oraz inne osoby przebywające w jego otoczeniu przed czynnikami stresującymi, wywołującymi zachowania ucznia zagrażające zdrowiu lub życiu jego oraz innych osób.
5. Całe zdarzenie nauczyciel, pedagog, wychowawca dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.
6. Dyrekcja szkoły wspólnie z wychowawcą, pedagogiem szkolnym lub psychologiem ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji:
  - 1) należy dokonać diagnozy ryzyka ponownego pojawienia się zachowań ucznia zagrażających zdrowiu lub życiu jego oraz innych osób;
  - 2) należy powiadomić rodziców o konieczności skonsultowania się z pracownikami ZPP-P lub innymi specjalistami oraz powiadomienia dyrekcji szkoły o uzyskanej diagnozie i wskazówkach do dalszego postępowania z uczniem;
  - 3) wychowawca lub pedagog szkolny sporządza notatkę z rozmowy z rodzicem.

Procedura dokumentowania trudności wychowawczych.

Każdy uczeń sprawiający trudności wychowawcze ma prawo być objęty działaniami pedagogicznymi i psychologicznymi zgodnie z jego potrzebami i możliwościami rozwojowymi.

W przypadku stwierdzenia i określenia trudności wychowawczych w trakcie działań interwencyjnych sporządza się notatki pisemne (z rozmów z uczniem, ze spotkań z rodzicami). Znajdują się one w dokumentacji wychowawcy i pedagoga szkolnego.

1. Zasady szczegółowego prowadzenia dokumentacji: wychowawca klasy powinien posiadać zapisy w dzienniku elektronicznym (odnotowanie kontaktów z rodzicami, pochwały i uwagi, frekwencja, itp.); notatkę służbową, która powinna zawierać:

- 1) datę i dane uczestników rozmowy;
- 2) czego dotyczy rozmowa;
- 3) sposób rozwiązania (podjęte działania, terminy ich realizacji, oczekiwane efekty);
- 4) proponowane formy pomocy psychologiczno pedagogicznej (konsultacja z psychologiem lub innym specjalistą, itp.);
- 5) termin ponownego spotkania w zależności od problemu i potrzeb.

2. Rejestr telefonicznych rozmów z rodzicami, opiekunami prawnymi ucznia.

3. Pedagog szkolny powinien posiadać:

- 1) zapisy w dzienniku;
- 2) sprawozdania ze spotkań Zespołów Wychowawczych.

Procedury Postępowania w Sytuacjach Szczególnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp. zostały zatwierdzone na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 12.06.2018 r.

Gorzów Wlkp., dnia 12.06.2018 r.

Dyrektor szkoły
Marek Piechowiak
12.06.2018 r.

.....
(data i podpis dyrektora szkoły)